

N:o 97.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 9 maj 1894.
— — — — Andra Kammarén — 10 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckta motioner
dels om ändring af 1 kap. 2 § rättegångsbalken, dels ock
om ändrad lydelse af vissa §§ i kommunallagarne.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 59.)

Till Konungen.

Riksdagen, som till hvilande för vidare grundlagsenlig behandling antagit ett inom Riksdagen väckt förslag till sådan ändrad lydelse af 26 § i riksdagsordningen, att en persons blotta tilltalande för vanfräjdande brott ej må kunna medföra hans obehörighet till riksdagsmannakallet, har icke kunnat undgå att finna, att, på sätt i särskilda motioner erinrats, samma skäl som de, hvilka ligga till grund för berörda förslag, synas tala för uteslutande äfven i andra författningar af de bestämmelser, enligt hvilka en för nesligt brott tilltalad person genom sjelfva åtalet disqualificeras för åtskilliga kommunala förtroendeuppdrag. Hit hör såväl nämndemansbestyret, derom i 1 kap. 2 § rättegångsbalken meddelas bestämmelser i förevarande afseende, som de i gällande kommunallagar omförmälda uppdrag. I fråga om samtliga dessa uppdrag håller Riksdagen sålunda före, att obehörighet icke bör inträda redan vid åtalet för brott, som medför förlust af medborgerligt

förtroende, utan först sedan af domstol förlust af sådant förtroende ådömts den tilltalade, dervid obehörigheten likväl bör inträda, ändock att utslaget ej vunnit laga kraft.

Den i kommunallagarne använda beteckningen nesligt brott synes jemväl böra utbytas mot den i strafflagen därför använda benämningen: »brott, som medför förlust af medborgerligt förtroende».

Det otydliga, särskildt för Stockholm upptagna stadgandet, att den som står under annans husbondevälde saknar valrätt, bör, enligt Riksdagens åsigt, icke heller bibehållas.

I enlighet med hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen för sin del antagit följande

L a g

angående förändrad lydelse af 1 kap. 2 § rättegångsbalken, sådant detta lagrum lyder i förordningen den 19 juli 1872.

Härigenom förordnas, att 1 kap. 2 § rättegångsbalken, sådant detta lagrum lyder i förordningen den 19 juli 1872, skall erhålla följande förändrade lydelse:

2 §. Till nämndeman är valbar hvarje inom valkretsen bosatt man, som är tjugufem år gammal och sjelf vid nämndemansval rösträtt eger; dock ej den, som står under förmynderskap eller annans husbondevälde eller som all sin egendom till borgenärer afträdt och icke, på sätt lag förmår, visa gitter, att han från deras kraf fri är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende; ej den, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan; ej heller den, som är i Konungens eller rikets tjenst. Nämndeman väljes för sex år, dock med rätt för den valde att efter två år afgå. Flyttar nämndeman ur valkretsen eller visar eljest giltigt hinder, då må rätten honom entlediga, ändå att han ej två år tjenstgjort. Nämndeman, som berättigad är att från tjensten afgå, skall dock tjensten fortfarande bestrida, till dess besked till domaren inkommit, att annan vald blifvit. Den, som fyllt sextio år, vare ej skyldig att i nämnd tjenstgöra. Ej heller vare någon pliktig att, sedan han ur nämnden afgått, åter inträda förr, än efter sex år.

L a g

angående förändrad lydelse af 14 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Härigenom förordnas, att 14 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 skall erhålla följande förändrade lydelse:

14 §. Kommunalstämman utser bland röstberättigade, inom kommunen bosatta män, som uppnått 25 års ålder, en ordförande och en vice ordförande för fyra år.

Ej må annan sådant uppdrag sig afsäga, än embets- eller tjänsteman, som af sin befattning är hindrad att uppdraget fullgöra; den, som efter de fyra sistförflutna årens tjenstgöring såsom ordförande eller vice ordförande är i ordning att derifrån afgå; den, som uppnått sextio års ålder, samt den, som eljest uppgifver förhinder, hvilket af kommunalstämman godkännes.

Ordförande eller vice ordförande kan ej den vara, som icke råder öfver sig och sitt gods; ej den, som all sin egendom till borgenärer afträdt och icke, på sätt lag förmår, visa gitter, att han från deras kraf fri är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende; ej den, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej heller den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

L a g

angående förändrad lydelse af 28 § i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862.

Härigenom förordnas, att 28 § i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 skall erhålla följande förändrade lydelse:

28 §. Stadsfullmäktig kan ej den vara, som icke uppnått 25 års ålder; ej den, som icke råder öfver sig och sitt gods; ej den, som all sin egendom till borgenärer afträdt och icke, på sätt lag förmår, visa gitter, att han från deras kraf fri är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende; ej den, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej heller den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

L a g

angående förändrad lydelse af 24 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att 24 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 skall erhålla följande förändrade lydelse:

24 §. Ledamot i kyrkoråd eller skolråd kan ej den vara, som är oberättigad att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut; ej den, som icke uppnått 25 års ålder; ej den, som icke råder öfver sig och sitt gods; ej den, som all sin egendom till borgenärer afträdt och icke, på sätt lag förmår, visa gitter, att han från deras kraf fri är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende; ej den, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan; samt ej heller kyrkoförsamlingens redovisningsskyldige och aflönade betjente.

L a g

angående förändrad lydelse af 7 § i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att 7 § i förordningen om landsting den 21 mars 1862 skall erhålla följande förändrade lydelse:

7 §. För att någon till landstingsman må kunna väljas, erfordras, att han uppnått tjugufem års ålder, är inom länet boende och eger utöfva rösträtt inom det valdistrikt, för hvilket valet sker.

Ej må den väljas, som icke råder öfver sig och sitt gods; ej den, som all sin egendom till borgenärer afträdt och icke, på sätt lag förmår, visa gitter, att han från deras kraf fri är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende; ej den, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej heller den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

L a g

angående förändrad lydelse af 11 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Härigenom förordnas, att 11 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 skall erhålla följande förändrade lydelse:

Den, som ej råder öfver sig och sitt gods, som sin egendom till borgenärer afträdt och ej visat sig vara från deras kraf lagligen fri, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd, eller som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan, må ej valrätt utöfva; och ej heller må den, som för oguldna stadsutskylder häftar, i valet deltaga.

L a g

angående förändrad lydelse af 26 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Härigenom förordnas, att 26 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 skall erhålla följande förändrade lydelse:

Ledamot i kyrkoråd eller skolråd kan ej den vara, som är oberättigad att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut; ej den, som icke uppnått 25 års ålder; ej den, som icke råder öfver sig och sitt gods; ej den, som all sin egendom till borgenärer afträdt och icke, på sätt lag förmår, visa gitter, att han från deras kraf fri är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende; ej den, som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan; samt ej heller kyrkoförsamlingens redovisningsskyldige och aflönade betjente.

Stockholm den 10 maj 1894.

Med undersätlig vördnad.